

Kehitysvammaisille alaikäisille tarkoitettun asumisyksikön perustaminen

Kuntayhtymän hallitus 05.10.2022 § 165
2272/00.02.01.01/2022

Valmistelija Sundberg Annica

Lisätietoja: puhelinnumero: 050 438 5973, annica.sundberg@ovph.fi

Tausta: Kehitysvammaisten alaikäisten palvelujen järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin, vammaispalvelulakiin ja kehitysvammaisten erityishuoltolakiin. Vammaisella lapsella on pitkälle subjektiivinen oikeus erilaisiin palveluihin. Palvelujen järjestäminen perustuu lain mukaisesti yksilölliseen moniammatilliseen palvelutarpeen arviointiin ja palvelusuunnitelmaan. Palvelun tarpeisiin on vastattava viipymättä lapsen terveyden ja kehityksen kannalta välttämättömillä palveluilla. Palveluja on järjestettävä tarvittavassa laajuudessa niinä vuorokauden aikoina, jolloin niitä tarvitaan. Palvelujen on tuettava vanhempia ja huoltajia lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa. Lapsella ja hänen perheellensä on oikeus välttämättömiin sosiaalipalveluihin ilman, että perheeltä edellytettäisiin lastensuojelun asiakkuutta.

Pohjanmaan hyvinvointialueella on tällä hetkellä noin kymmen alle 18-vuotiasta lasta, jotka ovat pitkäaikaisen asumisen tarpeessa. Lapset tarvitsevat erityisen vaativaa ja yksilöllistä hoitoa ja ohjausta. Lasten ja perheiden tilanne on sellainen, että lastensuojelu ei ole tarpeellinen, vaan perhe tarvitsee esim. lapsen haastavan käyttäytymisen vuoksi asumispalvelua.

Yhteiskuntamme muuttuu ja tarve alaikäisten asumisyksikölle on tulevaisuudessakin. Perheet tarvitsevat yhä enemmän tukea vanhemmuuteen ja apua kehitysvammaisen lapsen hoitoon. Vaikeasti kehitysvammaisen tai aggressiivisesti käyttäytyvä lapsi vie paljon vanhemmilta voimavaroja. Usein perheen muut lapset alkavat oireilemaan ja perheen ongelmat kasautuvat ja ainoaksi vaihtoehdoksi jää vammaisen lapsen sijoittaminen asumisyksikköön. Lapsen asuessa asumisyksikössä vanhemmat voivat olla vanhempia, ilman voimia vieviä velvollisuuksia.

Koko Suomessa ei ole kuin noin 10 alaikäisille tarkoitettua yksityisen palveluntuottajan tuottamia asumispalveluyksikköjä. Asumispalveluyksiköt ovat täynnä ja harvoin vapautuu uusia asumispalvelupaikkoja. Lasten palvelutarpeiden vastaamiseen on siten perustettava uusi asumisyksikkö.

Suunnitelma

Hyvinvointialue vuokraa Maalahdessa kiinteistön, joka on tällä hetkellä tyhjä. Pienellä muutostyöllä se sopisi viiden hengen pienryhmäasumisen yksiköksi kehitysvammaisille lapsille.

Pienryhmäkodin tulee tarjota ympärivuorokautista tehostettua asumispalvelua erityisen vaativaa hoitoa ja ohjausta tarvitseville kehitysvammaisille lapsille ja nuorille. Yksikkö mahdollistaa koulunkäynnin ja harrastukset ja palvelut suunnitellaan yksilöllisesti jokaiselle erikseen moniammatillisesti eri toimijoiden kanssa. Huolellinen suunnittelu varmistaa sen, että lapsen tai nuoren erityisen tuen tarpeisiin voidaan vastata oikealla tavalla ja tukea hänen kasvua ja kehitystään. Yksikkö olisi kaksikielinen.

Kustannukset

Kårkulla (1.1.2023 Pohjanmaan Hyvinvointialue) voisi perustaa vastaavan yksikön. Heidän tuottamana 5 lapsen asumispalveluyksikön vuorokausihinta riippuu lasten haasteellisuudesta ja hoidon tarpeesta. Jos henkilöstötarve olisi 15,5 työvuotta vrk-hinta / lapsi olisi 685,80€, jos tarve 18 henkilötyövuotta 819 €, siis vuosihinta viidelle lapselle 1,3 – 1,5 M€. Ostopalveluna yksityisiltä asumispalvelutuottajilta vastaavat paikat maksavat n. 700 € / vrk eli viidelle lapselle n. 1,3 M€ / vuosi. Omana toimintona vuorokausihinta olisi alle 500 €, eli vuosihinta maksimissaan 0,9 M€, mukaan lukien vuokrat ja sisäiset vyörytykset. Sen lisäksi hyvinvointialueella on joka tapauksessa kyseiset

kiinteistökustannukset. Jos henkilöstörekrytointi onnistuu, yksikkö voi aloittaa toimintansa jo tänä vuonna eikä vaadi lisätalousarviota. Vuodelle 2023 lisäkustannuksia olisi n. 0,4 M€ ja jos hyvinvointialuehallitus niin päättää, sen ottaa huomioon ensi vuoden talousarviossa

Sektorijohtaja, lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

esittää, että hallitus hyväksyy, että kuntayhtymä perustaa kehitysvammaisille lapsille kaksikielisen asumisyksikön Maalahteen.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.